

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 5. april 2023
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Freja Bache Linnebjerg
Loop
Sagsnr.: 2023-0030-8497
Dok.: 2763010

Besvarelse af spørgsmål nr. 402 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 402 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. marts 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod (DF).

Peter Hummelgaard

/

Maria Carlsson

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 402 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere, at en udvisningsdømt kriminel ud-lænding den 1. marts 2023 kunne flygte fra Østjyllands Politi ved indgang E til Aarhus Universitetshospital, fordi han ifølge vagtchefen havde været på et ledsaget besøg væk fra fængslet, hvor der holdt en bil klar til at bistå ham med flugten, og vil ministeren redegøre for, hvem der skulle besøges, og hvorfor dette blev godtaget af politiet, jf. artiklen ”Stukket af: Dømt for røveri”, bragt på ekstrabladet.dk, den 1. marts 2023?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet har indhentet udtalelser fra Midt- og Vestjyllands Politi og Østjyllands Politi.

Midt- og Vestjyllands Politi har i forhold til afgørelsen om ledsaget udgang oplyst, at der i forbindelse med domsafsigelsen i Vestre Landsret den 16. februar 2023 blev truffet beslutning om, at domfældte skulle forblive varetægtsfængslet, indtil fuldbyrdelse af landsrettens dom kunne iværksættes. Der var den 1. marts 2023 endnu ikke iværksat fuldbyrdelse af dommen, og domfældte var derfor på dette tidspunkt varetægtsarrestant.

Midt- og Vestjyllands Politi har endvidere oplyst, at politikredsen forud for den 1. marts 2023 modtog en henvendelse fra domfældtes søster, der oplyste, at moderen var afgået ved døden, og at der i den anledning skulle afholdes en mindehøjtidelighed ved kapellet på Skejby Sygehus. Søsteren anmodede om, at domfældte kunne få tilladelse til at deltage.

Midt- og Vestjyllands Politi har hertil oplyst, at afgørelser om ledsaget udgang til varetægtsarrestanter henhører under kriminalforsorgsområdet, jf. retsplejelovens § 771, stk. 5, og bekendtgørelse nr. 173 af 31. januar 2022 om ophold i varetægt (varetægtsbekendtgørelsen). En afgørelse om ledsaget udgang til varetægtsarrestanter skal således træffes af kriminalforsorgsområdet efter indhentelse af samtykke fra politiet.

Midt- og Vestjyllands Politi har oplyst, at politikredsen ved en fejl traf afgørelse om ledsaget udgang til mindehøjtideligheden, selv om kompetencen tilkommer kriminalforsorgsområdet. Midt- og Vestjyllands Politi har hertil oplyst, at en ledende polititjenestemand fra politikredsen besluttede, at der var tale om særlige omstændigheder, der talte for, at domfældte skulle gives

tilladelse til deltagelse i mindehøjtideligheden i anledning af moderens død.

Midt- og Vestjyllands Politi har beklaget, at afgørelse om tilladelse til ledsaget udgang blev truffet i politikredsen i strid med reglerne i retsplejeloven og varetægtsbekendtgørelsen. Midt- og Vestjyllands Politi har på baggrund af sagen fundet anledning til at tage skridt til internt at indskærpe regelsættet for udgang til varetægtsarrestanter, og politikredsen vil i den forbindelse inddrage den konkrete sag som et læringspunkt for at undgå en lignende situation i fremtiden.

I forhold til hændelsesforløbet den 1. marts 2023 har Midt- og Vestjyllands Politi oplyst, at politikredsen tog kontakt til Østjyllands Politi med henblik på at arrangere transporten til kapellet på Skejby Sygehus, idet domfældte var indsat i arresten i Aarhus.

Midt- og Vestjyllands Politi har oplyst, at politikredsen behandlede arrestantens deltagelse i mindehøjtideligheden som en transport- og bevogtningsopgave, hvorfor der i overensstemmelse med retningslinjerne for arrestanttransporter blev foretaget en vurdering af trusselsniveauet i forhold til domfældte.

Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af arrestanttransportcirkulærets § 6, at det ved udfærdigelse af trusselsniveau skal vurderes, om der foreligger en risiko for en udefrakommende trussel mod den enkelte varetægtsarrestant eller mod transporten, om varetægtsarrestanten indtager en særlig position i kriminel sammenhæng, og om sagen er af særlig beskaffenhed.

Trusselsvurderingen er trindelt i fire niveauer – grøn, gul, orange og rød, hvor grøn angiver det laveste niveau, hvor der ikke vurderes at være en udefrakommende trussel mod varetægtsarrestanten eller transporten.

Forud for varetagelse af en transport på et af de fire niveauer foretages der en konkret vurdering af, om der f.eks. skal anvendes transportbælte under transporten.

Den seneste trusselsvurdering forud for den 1. marts 2023 blev foretaget den 28. februar 2023. Trusselsniveauet blev kategoriseret som grønt i overensstemmelse med tidligere vurderinger.

Østjyllands Politi har i relation til hændelsesforløbet den 1. marts 2023 oplyst, at politikredsen planlægger og varetager transport af arrestanter på baggrund af en konkret trusselsvurdering af arrestanten.

Østjyllands Politi har endvidere oplyst, at Midt- og Vestjyllands Politi anmodede Østjyllands Politi om transport af domfældte den 1. marts 2023 fra Aarhus Arrest til Skejby Sygehus med henblik på, at domfældte kunne deltage i en mindehøjtidelighed for et nærtstående familiemedlem i kapellet på Skejby Sygehus. Kapellet er beliggende ved indgang E på Skejby Sygehus. Østjyllands Politi har i forlængelse heraf oplyst, at Østjyllands Politi havde ansvaret for den konkrete transportopgave af domfældte, da vedkommende var anbragt i Aarhus Arrest. Midt- og Vestjyllands Politi havde derimod ansvaret for udfærdigelse af vurderingen og kategoriseringen af trusselsniveauet i forhold til transporten samt behandling af anmodningen om udgang.

Østjyllands Politi har videre oplyst, at domfældte den 1. marts 2023 ifølge rekvisitionen om transport var indplaceret i den laveste trusselvurdering (grøn). På baggrund af en konkret vurdering blev vedkommende under transporten fra Aarhus Arrest til Skejby Sygehus iført et transportbælte, hvor armene var spændt fast til kroppen.

Østjyllands Politi har derudover oplyst, at polititjenestemændenes opmærksomhed efter mindehøjtidelighedens afslutning på Skejby Sygehus kortvarigt blev afledt af råb, hjulspind og biler, der gassede op. Patruljen var i den forbindelse nødsaget til at sikre, at der ikke var tale om en situation til fare for domfældte eller patruljens sikkerhed, og de rettede derfor kortvarigt deres opmærksomhed mod parkeringsområdet. I denne forbindelse løb domfældte iført transportbælte fra patruljen mod en ventende personbil med prøvenummerplader. Domfældte sprang ind på personbilens passagersæde, hvorefter personbilen kørte væk fra stedet i høj fart. En anden personbil kørte samtidigt fra stedet og fulgte den undvegne personbil med prøvenummerplade i en form for korttegekørsel. Kort efter kørte endnu en bil med deltagere fra mindehøjtideligheden ligeledes fra stedet. Patruljen løb efter domfældte, men patruljens eftersættelse blev vanskeliggjort af, at flere personer, som ligeledes deltog i mindehøjtideligheden, løb ind foran patruljen, så polititjenestemændene ikke havde mulighed for at løbe den direkte vej efter den pågældende. Det er patruljens opfattelse, at der herved var tale om en bevidst handling.

Patruljen kaldte straks assistance og optog eftersættelse af personbilen med prøvenummerplade. Flere patruljer ankom til stedet med henblik på at eftersøge domfældte og de involverede personbiler. Foto af den domfældte blev rundsendt til alle deltagende patruljer og kort efter blev det ene køretøj fundet på en adresse i Aarhus. Østjyllands Politi underrettede efterfølgende grænsekontrollen i Syd- og Sønderjyllands Politi om domfældtes flugt.

Samme dag og de følgende dage efter flugten ransagede Østjyllands Politi flere adresser med tilknytning til både den domfældte og andre personer, som deltog i mindehøjtideligheden.

Den efterfølgende efterforskning har givet anledning til, at én person er sigtet for medvirken til domfældtes flugt fra politiet. Østjyllands Politi har desuden delt et foto af den domfældte med offentligheden og har fulgt op på alle henvendelser fra offentligheden om sagen. Domfældte er fortsat eftersøgt.

Rigspolitiet skal afslutningsvis bemærke, at Rigspolitiet på baggrund af hændelsesforløbet vil indskærpe indholdet af retsplejelovens § 771, stk. 5, over for samtlige politikredse. Rigspolitiet skal endvidere bemærke, at der er ved at blive udarbejdet et transportkoncept for politiet. Konceptet skal bl.a. sikre, at politiets transporter af anholdte og arrestanter samt uddannelse heri tager udgangspunkt i et fælles nationalt koncept.”

Justitsministeriet endvidere indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”Direktoratet har indhentet en udtalelse fra Kriminalforsorgen Midt- og Nordjylland, da kompetencen til at træffe afgørelse om udgang til varetægtsarrestanter ligger hos kriminalforsorgsområdet, jf. varetægtsbekendtgørelsens § 33.

Kriminalforsorgen Midt- og Nordjylland har oplyst, at man fra politiet havde fået oplyst, at den pågældende ønskede at deltage i en ceremoni ved kapellet på Skejby Sygehus.

Det er kriminalforsorgen Midt- og Nordjyllands vurdering, at kriminalforsorgsområdet – under forudsætning af, at politiet havde samtykket hertil – ville have givet den indsatte tilladelse til ledsaget udgang til mindehøjtideligheden i kapellet på Skejby Sygehus, såfremt man havde modtaget en ansøgning herom.

2. Det er dybt alvorligt og helt uacceptabelt, når varetægtsarrestanter unddrager sig straffuldbyrdelse. Det skaber utryghed, at dømte personer kan slippe ud af myndighedernes varetægt, og det er afgørende, at der fra myndighedernes side er et stærkt fokus på at sikre, at det ikke sker.

I forhold til den konkrete sag har jeg noteret mig, at politikredsen har beklaget, at der er sket en fejl i forbindelse med anmodningen om ledsaget udgang, og at der både i politikredsen og i Rigspolitiet er iværksat initiativer for at sikre, at fejlen ikke sker igen. Jeg har desuden noteret mig, at Rigspolitiet er ved at udarbejde et transportkoncept for politiet, som skal sikre, at

politiets transporter af anholdte og arresterter samt uddannelse heri tager udgangspunkt i et fælles nationalt koncept.